

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO W ULIMIU

- I. Podstawy prawne programu
  - Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. – PRAWO OŚWIATOWE (Dz. U. z 2017r. poz. 59 z późn. zm)
  - Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. – przepisy wprowadzające ustawę - PRAWO OŚWIATOWE (Dz. U. z 2017r. poz. 60)
  - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 sierpnia 2018r. w sprawie doradztwa zawodowego
  - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli
    - Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
    - Rozporządzenie MEN z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół

- II. Założenia programu
  - Wymiar zajęć - Klasy I-VI w ramach nauczania obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego obejmujących orientację zawodową, która ma na celu zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień. - Klasy VII i VIII - po 10 godzin w roku szkolnym w klasie 7 i 8 w ramach nauczania obowiązkowych z doradztwa zawodowego
  - Odbiorcy programu – uczniowie szkoły podstawowej
  - Warunki realizacji – aby umożliwić realizację programu szkoła powinna zapewnić takie warunki, by uczniowie:
    - mieli dostęp do różnych źródeł informacji - wykorzystywali zdobyte informacje i umiejętności w życiu codziennym
    - uczyli się planować i realizować uczniowskie projekty edukacyjne - uczyli się odpowiedzialnie podejmować decyzje (wybór kierunku kształcenia i drogi zawodowej)
    - brali udział w dyskusjach i debatach na forum klasy, szkoły - pracowali nad rozwiązywaniem wybranych problemów.
    - nawiązywali kontakty i współpracowali z instytucjami rynku pracy
    - budowali swoje poczucie wartości

III. Cele programu.

Cel główny:

Celem doradztwa edukacyjno-zawodowego jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania ścieżki swojej kariery i trafnego podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i edukacji.

Cele szczegółowe:

- Poznania własnych zasobów

- Świat zawodów i rynek pracy
- Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie
- Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno – zawodowych

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA KLAS I-VI SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I-III szkół podstawowych

I. POZNANIE SIEBIE

Uczeń: I. I opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;

I .2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;

I .3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;

I .4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;

I .5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY

Uczeń:

2. I odgrywa różne role zawodowe w zabawie;

2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;

2.3 opisuje, czym jest praca i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;

2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;

2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;

2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE

Uczeń:

3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;

3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;

3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH

Uczeń:

- 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA KLAS IV-VI SZKÓL PODSTAWOWYCH

I. POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW

Uczeń:

- I.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekania odbiorców.

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY

Uczeń:

- 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- 2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE

Uczeń:

- 3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- 3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;

3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH

Uczeń:

4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;

4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;

4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA KLAS VII I VIII SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

I. POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW

Uczeń:

1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;

1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);

1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;

1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjnozawodowych;

1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;

1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;

1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY

Uczeń:

2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;

2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;

2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;

2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;

- 2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczenia pracy;
- 2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
- 2.7 dokonuje autoprezentacji.

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE

Uczeń:

- 3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
- 3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;
- 3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji poza formalnej i nieformalnej;
- 3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH

Uczeń:

- 4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
- 4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;
- 4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;
- 4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów

IV. Zadania przy realizacji programu.

1. Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych przez szkolnego doradcę zawodowego oraz pracowników biblioteki.
2. Wskazywanie osobom zainteresowanym (młodzieży, rodzicom, nauczycielom) źródeł dodatkowej, rzetelnej informacji.
3. Udzielanie indywidualnych porad edukacyjnych i zawodowych uczniom i ich rodzicom.
4. Prowadzenie zajęć aktywizujących, wspierających uczniów w świadomym planowaniu kariery i podjęciu drogi zawodowej.
5. Wspieranie rodziców i nauczycieli w działaniach doradczych poprzez organizowanie spotkań szkoleniowo - informacyjnych, udostępnianie im informacji i materiałów do pracy z uczniami.
6. Pomoc uczniom w podejmowaniu decyzji dotyczącej wyboru szkoły, dalszego kierunku kształcenia czy zawodu.

V. Metody pracy:

Metody aktywizujące między innymi: autoprezentacja, analiza dokumentów, burza mózgów, argumenty „za i przeciw”, autorefleksja, analiza tekstu źródłowego, drama, dyskusja, gry dydaktyczne, obserwacja, prezentacja, wywiad.

VI. Formy pracy

Praca w grupach, w parach, indywidualna.

VII. Ewaluacja programu:

Ewaluacja będzie przeprowadzona pod koniec cyklu kształcenia. Pomoże sprawdzić czy zaplanowane działania zostały zrealizowane, poprawić ich efektywność oraz odpowiedzieć na pytanie czy jest wymagana korekta, aby podnieść ich jakość.